

**GENERALNY INSPEKTOR
OCHRONY DANYCH
OSOBOWYCH**

Michał Serzycki

Warszawa, dnia 27 maja 2010 r.

DOLiS/DEC-656/10

dot. DOLiS-440-121/10

DECYZJA

Na podstawie art. 104 § 1 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. Kodeks postępowania administracyjnego (Dz. U. z 2000 r. Nr 98, poz. 1071 z późn. zm.) oraz art. 12 pkt 2, art. 22, art. 18 ust. 1 pkt 1 w zw. z art. 33 oraz w zw. z art. 23 ust. 1 pkt 2 i 5 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. o ochronie danych osobowych (Dz. U. z 2002 r. Nr 101, poz. 926 z późn. zm.) w zw. z art. 33a ustawy z dnia 15 listopada 1984 r. Prawo przewozowe (Dz. U. z 2000, Nr 50, poz. 601 z późn. zm.) po przeprowadzeniu postępowania administracyjnego w sprawie skargi Pana J, dotyczącej przetwarzania jego danych osobowych przez Zarząd Transportu Miejskiego,

- 1) nakazuję Zarządowi Transportu Miejskiego, przywrócenie stanu zgodnego z prawem poprzez spełnienie wobec Pana J obowiązku informacyjnego określonego w art. 33 ustawy o ochronie danych osobowych, w zakresie stosownym do jego żądania wyrażonego w piśmie z dnia 9 listopada 2009 r., tj. pisemne wskazanie:**
 - a) jakie dane osobowe Pana J przetwarza;**
 - b) w jaki sposób zebrał dane osobowe Pana J;**
 - c) w jakim celu oraz zakresie przetwarza dane osobowe Pana J;**
 - d) w jakim zakresie oraz komu udostępnił dane osobowe Pana J;**
- 2) w pozostałym zakresie odmawiam uwzględnienia wniosku.**

Uzasadnienie

Do Biura Generalnego Inspektora Ochrony Danych Osobowych wpłynęła skarga Pana J, zwanego dalej również Skarżącym, dotycząca nieudzielania mu informacji na temat jego danych osobowych przetwarzanych przez Zarząd Transportu Miejskiego, zwany dalej również ZTM oraz nieuwzględnienia jego wniosku o ewidentne zaprzestanie przez ZTM przetwarzania jego danych osobowych.

W celu rozpatrzenia przedmiotowego wniosku Generalny Inspektor Ochrony Danych Osobowych podjął czynności mające na celu wyjaśnienie sprawy, na podstawie których ustalił następujące okoliczności faktyczne:

- 1) Pan J od kilku lat prowadzi korespondencję z ZTM dotyczącą wystawionych mu przez kontrolerów ZTM wezwań do zapłaty za korzystanie z komunikacji miejskiej bez wniesienia wymaganej opłaty, których dotychczas nie uregulował i w związku z tym ZTM uznaje go za swojego dłużnika.
- 2) W jednym z ww. pism, datowanym na dzień 9 listopada 2009 r., a nadanym w dniu 10 listopada 2009 r., Skarżący wystąpił do ZTM w ramach przysługującego mu uprawnienia z art. 33 ustawy o ochronie danych osobowych, z żądaniem udzielenia mu na piśmie w ustawowym terminie, informacji o przetwarzanych przez ZTM jego danych osobowych, mianowicie: jakie jego dane osobowe zawiera zbiór prowadzony przez ZTM, w jaki sposób zebrano te dane, w jakim celu i zakresie dane są przetwarzane, w jakim zakresie oraz komu dane zostały udostępnione. Ponadto w piśmie tym Skarżący zawarł żądanie ewidentnego wstrzymania i przetwarzania jego danych osobowych przez ZTM. Ww. korespondencja, jak wynika ze znajdującego się w aktach sprawy pisma Poczty Polskiej S.A. z dnia 15 stycznia 2010 r. (k - 4), została prawidłowo doręczona adresatowi w dniu 13 listopada 2009 r. Do dnia 15 stycznia 2010 r., a więc daty sporządzenia skargi do Generalnego Inspektora Ochrony Danych Osobowych, ZTM pozostawił ww. pismo bez odpowiedzi.
- 3) W wyjaśnieniach złożonych Generalnemu Inspektorowi Ochrony Danych Osobowych ZTM wskazał, iż „kwestia dotycząca przetwarzania danych osobowych na podstawie ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. o ochronie danych osobowych (Dz. U. z 2002 r. Nr 101, poz. 926 z późn. zm.) została wyjaśniona Pasażerowi [Panu J] w naszym piśmie ZTM/HP-051-250/06/09/ z dnia 7 grudnia 2009 r.”. ZTM wskazał ponadto, iż „wymiana korespondencji pomiędzy Zarządem Transportu Miejskiego, a Panem J trwa od 25.06.2008 r. i ma związek z 11 wezwaniami do zapłaty, które Pasażer otrzymał w związku z korzystaniem z komunikacji miejskiej bez wniesienia wymaganej opłaty na przejazd. Nadmieniamy przy tym, iż z uwagi na powtarzającą się treść kolejnych wystąpień, w piśmie nr ZTM/HW-3411- O 8052/5-08/ z dnia 24.04.2009 r. Skarżący poinformowany został, iż w przypadku braku wskazania nowych dowodów, czy poruszenia nowych kwestii kolejne Jego pisma pozostaną bez rozpatrzenia”, a „Jego pismo z dnia 9 listopada 2009 r. jest kontynuacją wcześniejszych wystąpień”.

- 4) Uzupełniając powyższe wyjaśnienia ZTM wskazał natomiast, iż „w przypadku Pana J, wyjaśnienia co do celu, podstawy, zakresu i zasad przetwarzania danych były przekazywane dodatkowo w korespondencji dotyczącej wezwań do zapłaty oraz korespondencji będącej odpowiedzią na żądania pasażera.”, a także, iż „udzielając informacji dotyczących zasad, celu i zakresu przetwarzania danych osobowych Panu J w pismach: z dnia 9 września 2005 r., z dnia 25 lipca 2008 r., znak: ZTM/HW-3411- O 8052-08/, z dnia 3 listopada 2008 r., znak: ZTM/HW- 3411- O 8052/2-08/ z dnia 12 października 2009 r., znak: ZTM/HP-051-250/03/09/, z dnia 7 grudnia 2009 r., ZTM/HP-051-250/06/09/ ww. kwestie uznał [ZTM] za dostatecznie wyjaśnione (...) pozostawiając pismo z dnia 9 listopada 2009 r. (data wpływu pisma do ZTM- 13 listopada 2009 r.) bez bezpośredniej odpowiedzi”. Ponadto ZTM wskazał, iż „dane osobowe skarżącego zostały pozyskane zgodnie z art. 33a ust. 4 pkt 1) ustawy z dnia 15 listopada 1984 r. Prawo przewozowe (tj. Dz. U. z 2000 r. Nr 50 poz. 601 z późn. zm.), a celem ich dalszego przetwarzania jest wyegzekwowanie opłaty dodatkowej za przejazd środkami komunikacji miejskiej bez wniesienia stosowniej opłaty, co wyklucza również możliwość wypełnienia przesłanek określonych w art. 32 ust. 1 pkt 6 ustawy”.

Po zapoznaniu się z całością zgromadzonego w sprawie materiału dowodowego, Generalny Inspektor Ochrony Danych Osobowych zważył, co następuje.

Przepisy ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. o ochronie danych osobowych (Dz. U. z 2002 r. Nr 101, poz. 926 z późn. zm.) zwanej dalej ustawą, gwarantują osobie zainteresowanej, a więc tej, której dane są przetwarzane, prawo do informacji, pozwalające jej kontrolować przetwarzanie jej danych zgromadzonych w zbiorach. Wzmocnienie tych gwarancji stanowi nałożenie na administratorów danych obowiązku informacyjnego w stosunku do osoby zainteresowanej, o którym stanowi art. 33 ust. 1 ustawy. Zgodnie z jego treścią na wniosek osoby, której dane dotyczą, administrator danych jest obowiązany, w terminie 30 dni, poinformować o przysługujących jej prawach oraz udzielić, odnośnie jej danych osobowych, informacji o których mowa w art. 32 ust. 1 pkt 1-5a ustawy, a w szczególności podać w formie zrozumiałej: 1) jakie dane osobowe zawiera zbiór, 2) w jaki sposób zebrano dane, 3) w jakim celu i zakresie dane są przetwarzane, 4) w jakim zakresie oraz komu dane zostały udostępnione. Na wniosek osoby, której dane dotyczą, informacji, o których mowa w ust. 1, udziela się na piśmie (art. 33 ust. 2 ustawy). Osoba zainteresowana może skorzystać z prawa do informacji, o których mowa w art. 32 ust. 1 pkt 1-5a ustawy nie częściej niż raz na 6 miesięcy. W myśl natomiast art. 30 ustawy administrator danych odmawia udostępnienia danych osobowych ze zbioru, jeżeli spowodowałoby to m. in. zagrożenie dla obronności lub bezpieczeństwa państwa, życia i zdrowia ludzi lub bezpieczeństwa i porządku publicznego (pkt 2), istotne naruszenie dóbr osobistych osób, których dane dotyczą, lub innych osób (pkt 4). Warto również podkreślić, iż ww. obowiązek ciąży na administratorze także w sytuacji, gdy przypuszcza on, iż osoba występująca z żądaniem udostępnienia informacji, posiada te informacje.

Z powyższego wynika, iż administrator danych obowiązany jest udzielić, w terminie 30 dni, w formie zrozumiałej wnioskowanych przez osobę, której dane dotyczą, informacji. Odpowiedzi tej administrator obowiązany jest udzielić, nawet jeżeli miałyby być to odpowiedź negatywna, oznaczająca, iż danych danej osoby nie przetwarza. Natomiast w sytuacji, gdy uzna, że zaistniały przesłanki określone w art. 30 pkt 1-4 ustawy, jest obowiązany poinformować osobę ubiegającą się o udostępnienie danych, o odmowie udostępnienia informacji ze wskazaniem na ww. przepis. Ponadto, realizacja tego obowiązku winna być dokonana poprzez konkretne (dokładne wymienienie), czytelne i zrozumiałe ustosunkowanie się do treści żądań osoby wnioskującej, a zatem, odnosząc powyższe na grunt niniejszej sprawy: wskazywać jakimi konkretnie danymi Skarżącego ZTM dysponuje, w jaki sposób dane te pozyskał, w jakim celu i zakresie aktualnie je przetwarza, a także czy, a jeżeli tak to komu i w jakim zakresie dane te udostępnił.

W przedmiotowej sprawie w dniu 9 listopada 2009 r. Skarżący zwrócił się do ZTM o udzielenie informacji we wskazanym w pkt 2 niniejszej decyzji zakresie. W treści tego pisma Skarżący zawarł żądanie udzielenia mu odpowiedzi na piśmie. Do dnia skierowania przez Skarżącego skargi do Generalnego Inspektora Ochrony Danych Osobowych ZTM nie udzielił mu odpowiedzi. Bezspornym jest, iż ZTM ww. korespondencję otrzymał, na co wskazuje nie tylko znajdujące się w aktach sprawy pismo Poczty Polskiej S.A., ale też przyznanie tego faktu przez ZTM w jego piśmie, skierowanym do Generalnego Inspektora Ochrony Danych Osobowych z dnia 9 kwietnia 2010 r. Bezspornym pozostaje wreszcie fakt, iż ZTM ciążącego na nim obowiązku nie wypełnił. Jak sam bowiem wskazał, pozostawił pismo Skarżącego z dnia 9 listopada 2009 r. „bez bezpośredniej odpowiedzi”.

Analiza zebranego w sprawie materiału dowodowego nie wykazała by takie działanie ZTM podyktowane było treścią art. 30 ustawy, jak i by skierowane przez Skarżącego żądanie dotyczące udzielenia mu informacji odnośnie jego danych osobowych uchybiało przepisowi art. 32 ust. 5 ustawy tj. iż uprawnienie takie przysługuje nie częściej niż raz 6 miesięcy. Trudno też, wobec treści z art. 33 ustawy, zgodzić się z stanowiskiem ZTM, który wskazał, iż zaniechał udzielenia odpowiedzi na pismo Skarżącego z dnia 9 listopada 2009 r., uznając, iż kwestie dotyczące zasad, celu i zakresu przetwarzania danych osobowych zostały Skarżącemu dostatecznie wyjaśnione, w wymienianej z nim przez lata korespondencji. Pisma te, co przede wszystkim należy zaznaczyć, w większości datowane były na okres przed wniesieniem wniosku (wyjątek stanowi pismo z dnia 7 grudnia 2009 r.), a poruszane w nich kwestie ochrony danych osobowych ograniczały się do wskazania podstawy prawnej przetwarzania danych osobowych przez ZTM, zatem nie jest możliwym potraktowanie ich jako zmierzających do wypełnienia wobec Skarżącego obowiązku informacyjnego z art. 33 ustawy.

Mając zatem na uwadze powyższe, stwierdzić należy, iż działanie ZTM niewątpliwie naruszyło przepisy ustawy o ochronie danych osobowych, w zakresie wypełniania dyspozycji jej art. 33, zatem winien on niezwłocznie usunąć ww. uchybienie, stosownie do nakazu sformułowanego w niniejszej decyzji.

Odnośnie natomiast skierowanego przez Skarżącego do ZTM wniosku o ewidentne zaprzestanie przetwarzania jego danych osobowych wskazać należy, iż w ocenie Generalnego Inspektora Ochrony

Danych Osobowych brak jest podstaw do jego uwzględnienia. ZTM jest bowiem uprawniony do przetwarzania danych Skarżącego na podstawie przepisów prawa.

ZTM pozyskał dane osobowe Skarżącego w związku ze stwierdzeniem, iż korzystał on ze środków komunikacji miejskiej bez wniesienia stosowniej opłaty, do czego uprawniały go [ZTM] przepisy ustawy z dnia 15 listopada 1984 r. Prawo przewozowe (Dz. U. z 2000, Nr 50, poz. 601 z późn. zm.). Zgodnie z art. 33a ust. 4 tej ustawy, przewoźnik lub osoba przez niego upoważniona ma prawo w razie odmowy zapłacenia należności żądać okazania dokumentu umożliwiającego stwierdzenie tożsamości podróżnego. Mowa tu zatem o sytuacji, w której przewoźnik lub osoba przez niego upoważniona w wyniku przeprowadzonej w środku transportu przewoźnika stwierdza, iż osoby nim podróżująca czyni to bez ważnego biletu czy wymaganego przez przewoźnika dokumentu. Powyższe znajduje uzasadnienie w przesłance z art. 23 ust. 1 pkt 2 ustawy.

Zgodnie z art. 23 ust. 1 pkt 5 ustawy przetwarzania danych osobowych jest dopuszczalne, gdy jest niezbędne do wypełnienia prawnie usprawiedliwionych celów realizowanych przez administratorów danych albo odbiorców danych, a przetwarzanie nie naruszy praw i wolności osoby, której dane dotyczą, przy czym przez prawnie usprawiedliwiony cel stosownie do treści art. 23 ust. 4 pkt 2 ustawy rozumie się w szczególności dochodzenie roszczeń z tytułu prowadzonej działalności gospodarczej. W przedmiotowej sprawie Skarżący uchyla się od uregulowania wobec ZTM należności z tytułu korzystania z jego usług bez wymaganej opłaty. Powyższe eliminuje zatem możliwość zaprzestania przetwarzania przez ZTM jego danych osobowych, albowiem skutkowałoby pozbawieniem go możliwości dochodzenia swych roszczeń. Dla skutecznego dochodzenia należności konieczna jest bowiem jednoznaczna identyfikacja osoby, od której należności ta jest dochodzona.

W kontekście powyższego Generalny Inspektor Ochrony Danych Osobowych rozstrzygnął, jak w sentencji.

Decyzja niniejsza jest ostateczna. Na podstawie art. 21 ust. 1 ustawy o ochronie danych osobowych stronie niezadowolonej z niniejszej decyzji przysługuje, w terminie 14 dni od dnia jej doręczenia, prawo złożenia do Generalnego Inspektora Ochrony Danych Osobowych wniosku o ponowne rozpatrzenie sprawy (adres: Biuro Generalnego Inspektora Ochrony Danych Osobowych, ul. Stawki 2, 00 – 193 Warszawa).